

Областная универсальная научная библиотека имени С.Торайгырова
Отдел развития библиотек

«Арулар – асыл жандар»

*Методические рекомендации
к Международному женскому дню 8 Марта*

Павлодар, 2024 г.

Международный женский день – это один из любимых и долгожданных праздников женщин, девушек и даже маленьких девочек. Именно в этот день в их адрес звучат теплые поздравления и пожелания, в этот день им дарят цветы и подарки. Однако исторически этот праздник посвящен равенству политических и гражданских прав женщин и мужчин.

Их главное требование заключалось в изменении условий труда и получении такой же заработной платы, как и мужчины. Однако демонстрация была разогнана полицией. Вторая такая попытка привлечь внимание общества к роли женщины была сделана 8 марта 1901 года. В этот день на улицы Чикаго вышли домохозяйки. Они выступили с требованием равенства политических прав, возможности работать на предприятиях и служить в армии. В 1908 эти требования начали обсуждать уже на государственном уровне. Акция нашла поддержку со стороны социалистической партии Америки. В результате 28 февраля провозгласили Национальным женским днем.

Но уже в 1910 году во время Международной женской конференции немецкая коммунистка Клара Цеткин внесла предложение о праздновании Всемирного женского дня 8 Марта. Так она призывала женщин всего мира бороться за равноправие и независимость. Спустя 65 лет, то есть в 1975 году, Международный женский день 8 Марта был признан ООН и приобрел статус дня международной солидарности трудящихся женщин в борьбе за свои права. Сегодня его отмечают в более чем 30 странах мира.

Формы мероприятий к 8 Марта в библиотеке

Огромное разнообразие традиционных и нестандартных форм позволяет провести интересные и увлекательные мероприятия ко Дню 8 Марта в библиотеке.

К числу тематических мероприятий, посвященных этому празднику, можно отнести: конкурсно – развлекательные программы «О женщинах и весне», «Ох уж эти женщины», «Рисуем праздник весны»; тематические выставки «Этот чудесный Женский день», «История праздника 8 Марта»; викторины «Женщины – писатели», «Героини романов»; квесты «Современная мисс Марпл», «Шерше ля фам»; конкурс праздничных плакатов «Женщинам посвящается», «Мир весны и красоты»; мастер-классы по изготовлению креативных поздравительных открыток или сувениров и другие.

При проведении библиотечного мероприятия к 8 Марта следует акцентировать внимание на истории праздника, на ознакомлении с его традициями.

Для читателей всех возрастных категорий можно провести тематические беседы, предложив следующие вопросы:

- Почему 8 Марта называют Международным женским днем?
- Почему в настоящее время он остается таким же актуальным, как и раньше?
- Какова основная цель этого праздника?
- Как отмечается 8 Марта в разных странах?
- Какой способ поздравления интереснее?
- Беседу можно «разбавить» творческим заданием.

Например, предложить участникам создать коллаж или написать стихотворение на праздничную тематику.

С большим интересом среди читательской аудитории пользуются различные конкурсы: поделок из природного материала, рисунков, сказок, фотографий, авторских стихов и другие.

Любое творческое мероприятие — конкурс, литературный вечер или акция к 8 Марта в библиотеке — надо дополнять выставкой-презентацией. Это может быть выставка книг, авторами которых являются женщины, выставка рисунков к произведениям, выставка портретов известных женщин и так далее.

Кроме выставок, рекомендуем проводить театрализованные постановки. Эта форма мероприятий позволит привести читателей множество примеров значимого вклада женщин в развитие культуры, науки, истории и общества в целом.

В настоящее время техническая оснащенность библиотек позволяет проводить и яркие виртуальные мероприятия. Например, к 8 Марта можно подготовить виртуальную экскурсию по городам Казахстана, где установлены памятники женщинам. Сопровождением таких экскурсий могут стать рассказы об истории создания этих памятников или их авторах. По завершении мероприятия предложить участникам выполнить творческую работу, например: нарисовать эскиз

скульптурной композиции, посвященной женщине-матери; написать эссе; дать ответы на вопросы викторины, связанные с увиденным во время виртуальной экскурсии. Виртуальная экскурсия к 8 Марта в библиотеке расширяет кругозор, знакомит пользователей с определенным культурным пространством, способствует воспитанию подрастающего поколения на основе общности традиций.

Еще одна идея – это творческая мастерская. Участникам предлагается создать портрет мамы или бабушки в любом формате. Это может быть фотопортрет, графический рисунок, картина на холсте, аппликация и так далее.

Кроме этого, можно предложить конкурс на лучший фотоколлаж «Мамы лучше нет на свете», составив его из детских, юношеских и других фотоснимков мамы и дополнив рисунками, креативными надписями и так далее.

Одним из современных видов бумажного творчества является скрапбукинг. Мастер-класс по этому увлекательному занятию можно включить в план мероприятий, приуроченных празднику 8 Марта. В ходе его проведения участникам предлагается собственноручно создать альбом с фотографиями женщин своей семьи: мам, бабушек, сестер и других родственниц. Также можно провести мастер-класс по изготовлению литературных открыток. С помощью самых простых материалов участники мероприятия изготавливают праздничные открытки, оформляя их интересными цитатами из книг или строчками стихотворений.

Большой популярностью пользуются флеш-мобы. Интернетизация библиотек позволяет проводить их в онлайн-формате. Простой, но интересный вариант мероприятия в Международному женскому дню – флешмоб в соцсетях «Стихи для любимых женщин». Желающие поучаствовать читают стихи для своих мам, дочек, жен, бабушек, девушек и выкладывают видео в социальных сетях с хэштегом библиотеки.

Удачным решением может стать песенный марафон «Поем для любимой мамы». Участники исполняют песни для мам и также размещают видео в социальных сетях.

Рекомендуем включить такие формы как дискуссионный клуб, лекторий, битва исследователей и другие. Например, проект «Игры наших бабушек и мам» направлен на приобщение детской аудитории к игровому опыту старшего поколения. В ходе реализации проекта маленькие участники не просто играют в игры, но также знакомятся с особенностями быта, с историей периодов, когда их мамы и бабушки сами были детьми. В библиотеке можно обучать как настольным играм, так и подвижным. Одним из этапов такого проекта может стать анкетирование. Анкета должна включать небольшое количество вопросов. Лучше, если они будут носить юмористический характер. Предмет вопросов – игры: самые интересные, самые сложные, самые веселые. Также в проект можно включить библиоквилт. Это информационный стенд, состоящий из отдельных частей, "лоскутков". В данном случае его темой будут игры или викторина по играм, которые упоминаются в литературных произведениях.

Если речь идет о дискуссионном клубе, то его можно провести в форме круглого стола. Примеры тем: «В чем сила женщины», «Кто такая бизнес-woman?», «Сильная слабая половина» и другие. На завершающем этапе дискуссионного клуба можно продемонстрировать фрагменты документальных фильмов о женщинах, внесших огромный вклад в развитие науки, культуры, истории.

«Ана дейтін асыл жан» атты кештің сценаріі.

Концерттің ашылуы: Күй ойналады

1-жүргізуші:

Алдарыңызда «Ерке сұлқым» күйі

Қайырлы күн, абзал жанды аналар, ақ жаулықты әжелер, аяулы қыздар және қонақтар! Сіздерді жыл басы көктемнің айтулы мерекесі 8 наурыз мейрамымен шын жүректен құттықтау тілегімді қабыл алып, өздеріңізге арналған салтанатты концертімізді ашық деп жариялаймыз!

2-ведущий:

Добрый день дорогие мамы, уважаемые бабушки,

милые девушки и гости нашего вечера! Разрешите поздравить Вас с Международным женским днем 8 Марта! Желаем Вам веселого настроения и всего-всего наилучшего на свете!

1-жүргізуші:

Мерекелік құттықтау сөз _____ беріледі.

2-ведущий:

Ты - женщина. Ты – мать. Жена. Подруга.

Любимая. Хозяйка. И сестра.

Вселенная. Страдание. И мука.

Ты – женщина. Ты – искра от костра.

Ты – женщина. Ты – истина. Ты – сила.

И красота. Господь благословил

Тебя на все дела, как ты просила.

Бог чудом – женщиной – нас щедро одарил.

1-жүргізуші:

Шығыста: «Әйел бір қолымен бесікті тербетсе, екінші қолымен әлемді тербетеді» дейді.

Қазақ әйелі бағзыдан даланы қорғаған, ерлермен бірге ерлік жасаған. Қазақ әйелі тек қана ошақ басының емес, бүкіл өмірін, ұрпағын сақтаған, ерліктің үлгісін көрсеткен. Бесік тербейтін, батырды өсіретін, ұлтымызды сақтайтын, ертеңгі ерлерді өсіретін әйел, келін, ана!

2-ведущий: Следующий музыкальный номер в исполнении _____

2-ведущий:

Самое прекрасное и трогательное слово на свете – мама. Это первое слово, которое произносит малыш, и звучит оно на всех языках одинаково нежно. У мамы самое доброе и верное сердце, самые ласковые и нежные руки, которые умеют все. А в верном и чутком сердце мамы никогда не гаснет любовь к детям. Милые наши женщины, разрешите от всей души поздравить Вас с этим праздником и пожелать Вам в этот торжественный день крепкого здоровья, семейного благополучия и согласия, стойкости и терпения, мира и долголетия, а также всегда хорошего настроения!

1-жүргізуші:

Күн болмаса, кім ерітер мұздарды,

Ағашы жоқ таулар қандай ызғарлы.

Жігіттерге жақсы сая болсын деп,

Әуелерден жаратыпты-ау қыздарды

2-ведущий:

Продолжим наш праздничный концерт с песней _____

2-ведущий:

Все дамы сегодня так прекрасны,

Так обаятельны, нежны!

Так будьте счастливы, здоровы,

За все беритесь горячо,

А мы подставим вам готовы

Свое надежное плечо.

Желаем вам в делах удачи,

Любви красивой и большой!

Вы улыбаетесь, а значит,

Все в жизни будет хорошо!

2-ведущий:

«Анаға сәлем» — песня в исполнении _____

1-жүргізуші:

Кім сендерді балалар сүйетұғын,

Қуанышыңа қуанып, қайғыңа күйетұғын.

Түн ұйқысын төрт бөліп, кірпік қақпай

Шешең байғұс дамылсыз жүретұғын.

Кім сендерді, балалар тербететін,

Еркелетіп, ойнатып, сергітетін?

Жалқау болсаң, балалар, жаман болсаң,

Қамқор анаң көз жасын көлдететін.

Кім сендерді сағынар шетке кетсең,

Ғылым іздеп, тез қайтпай, көпке кетсең.

Ұмытпа, ең кемінде жұлдыз сайын,

Хат жазып тұр, төбесі көкке жетсін.

Кім сағынар сендерді келгеніңше,

Құлындарын көзімен көргеніңше?

Сендер қайтып келгенде адам болып,

Еш арманым болмас дер өле-өлгенше.

2-ведущий:

Весь мир оделся в праздничный наряд,

И к нам пришла красавица-весна!

И самый лучший праздник на земле

С собой для милых женщин принесла!

Ақындардың анаға арналған өлеңдері оқылады.

Авторы: Тұманбай Молдағалиев

Құлайын деп бара жатам құлдырап,

Көңілім жүдеп, көзім алды бұлдырап,

Сол кезде бір ән естимін жақыннан,

Аққан бұлақ секілденген сылдырап.

Есім жиып, өз бойымды тік ұстап,

Тіршіліктің әуенімен тыныстап,

Сергимін де, сезім гүлін құлпыртам,

Кел дегендей болады бір күміс бақ.

Сөндім-ау деп, өлдім-ау деп ышқынып,

Қалған кезде бойымдағы күш бұғып,

Сөнбейсің деп дауыстайды анашым,

Мен орнымнан жығыламын үш тұрып.

Ойнап шығам содан кейін құрақтай,

Жарқылдаймын жүрегімді жылатпай,

Мүмкін, мүмкін ана махаббаты шығар бұл,

Мені сүйеп келе жатқан құлатпай.

Әже туралы ән

Қадыр Мырзалиев

Асыл әжем, ғасыр әжем аңсаған,

Сағынышым - сары ормандай самсаған.

Әке болып жүргенімді ұмытып,

Әлі күнге еркелеймін мен саған.

Құлындаймын асыр салған аңғарда,
Қозындаймын ойнақтаған албарда.
Өзің барда қысылмаймын күлуге,
Жылауға да қысылмаймын сен барда.

Мен өзіңнен қабылдаптын сүюді,
Мен өзіңнен қабылдаптын күүді.
Сенің жаның жүрегіме ораулы,
Менің жаным жаулығыңа түйюлі.

Тұра тұршы түзелгенше бұзығың,
Жүре тұршы жалғанғанда үзігің.
Маған дәулет неге керек, ақ әже-ау,
Өзің бірге көре алмасаң қызығың?!

1-жүргізуші:

Гүлдей болсын өміріңіз,
Нұрға толсын көңіліңіз.
Биік боп жұлдызыңыз
Көктемдей құлпырыңыз.
Бақыт қонсын басыңызға
Қолдап жүрсін Тәңіріңіз!

2-ведущий:

И напоследок от всей души хотим пожелать вам:
Пусть дети вас не огорчают,
Прекрасны будут, как цветы!
Пятерки в школе получают,
И воплощают все мечты.

Хор. «Әрқашан күн сөнбесін»

2-ведущий:

С праздником вас, дорогие женщины и девчонки! Пусть сопутствует Вас удача! Мы Вас любим и уважаем. До следующих встреч!

1-жүргізуші:

8 наурыз мерекесі құтты болсын, аяулы жандар! Дендеріңіз сау, бастарыңыз аман болсын!
Келесі кездескенше сау болыңыздар!

"Ана деген тіршіліктің тірегі" атты сценариді назарларыңызға ұсынамыз.

Жүргізуші:

Біз ғана емес, қадір тұтқан бабалар. Аналардан туған небір даналар. Ана деген тіршіліктің тірегі, Армысыздар, қасиетті аналар! Кеш жарық, қымбатты ұстаз – аналар, арулар! Көңілдеріңізге көктем шуағындай сезім мен нұр құйып, тағы да 8 - наурыз халықаралық әйелдер күні келді. Осынау көркем мерекенің қай кезде де орны бөлек. Олай болатыны, аналарға деген ыстық сезім, алғыс пен құрмет ешқашан сөнбек емес. Олар - өмірдің гүлі, көңілдің жыры, әр отбасының алтын діңгегі. Мынау тынымсыз тіршілік пен кең дүниенің өзі тек аналармен ажарлы. Бүгінгі арайлап атқан нұрлы таңмен бірге әрбір сәби жүрегі өзің деп соқса, бүгінгі мерекелік кешіміз де аналарға арналады.

Десек те уақытпенен жарыспайды,

Қияға қиялменен қарыштайды.

Шәкірттер шын жүректен тебіреніп

Өнерлерін анаға бағыштайды - дей келе _____ әсем әнімен ортаға шақырамыз.

Қабыл алыңыздар!

Жүргізуші:

Сіздерден өскен балалар

Батырлар мен даналар.

Құттықтаймыз мейраммен,

Құрметті абзал аналар, – дей келе құттықтау сөз кезегі _____ беріледі

Жүргізуші:

Көңілің Алатаудың ақ қарындай,

Мейірімнің күннің шуақ шақтарындай.

Қалайша аяулы ана тына алармын,

Ән болып сағыныштан ақтарылмай, - деп абзал аналарымыз бен қырмызы қыздарымыздың құрметіне _____ "Аяулы ана" әнімен сахна төріне шақырамыз.

Жүргізуші:

Теңіздей тербетіліп көл бетінде,

Бишілер билеп кетті тербетіле.

Аққудай қалықтаған теңіздегі,

Бишілер өнерлерін көрсетуде, - дей отырып келесі кезекті үнді биіне береміз.

Жүргізуші:

Ана деген – бастауы ұлылықтың.

Ана деген - рәмізі сұлулықтың.

Ана деген - бір жыр бар шырқалатын,

Асқақтатар биікке ұрпақ атын.

Олай болса _____ қарсы алайық.

Дауысына сүйсініп тамсанайық.

Ерке ұлдың талантына тәнті болып,

Уа, халайық, жұмыла қол соғайық!

Жүргізуші:

Әркімнің де өмірден аласы бар,

Аласы бар адамның анасы бар.

Мерекесін құттықтап аналардың,

Өнерлерін жолдайтын _____ баласы бар.

Жүргізуші:

Келесі кезекті күйге береміз. Сахнада _____ "Ерке сылқым" күйін орындайды.

Жүргізуші:

Бұралып біздің қыздар билеген де,

Шығыстың асқақ әні тербегенде

Қол соқпай дәті шыдап тұра алар

Құрбылар айтыңдаршы қандай адам _____ тобының биін қабыл алыңыздар.

Жүргізуші:

Ән айтылса ұйып тыңда жаныңмен.

Ән айтпақшы _____ қыздарыңыз сіздерге

Өшпес ыстық, алаулаған жалынмен, - дей келе _____ «Ана» атты шығармасымен ортаға шақырамыз.

Жүргізуші:

Ару - Ана өмірдің асылдары,

Жайнасын көңілімнің жасыл бағы.

Сендер үшін ән мен жыр шырқалуда,

Сендер үшін мереке шашулары.

Келесі кезекте _____ "Анаға сыр" атты поэзиялық туындысымен ортаға шақырамыз. Жас ақынның жүрек сырын қабыл алыңыздар!

Жүргізуші:

Күнінде гүл көктемнің нұрын шашып,

Жасқанбай әр қадамын нық - нық басып,

Биімен көрерменді тәнті ететін

Арулар келді міне толқып, тасып.

Жүргізуші:

Ана – барлық қиындықты жеңетін сарқылмайтын күш, тіршіліктің қайнар бұлағы. қазақ әйелінің дастарханы тоқ, қонағы ырза, дүниесі түгел. Олар үшін бірінші орында отбасының берекесі тұрады. Бөбегін бесікке бөлеп, әлдилеп аялаған ана бақыт құшағында емес пе?!

Бір өзіңнен бастап өмір жолдарын,
Жүрегіңе, жүрегімді жалғадым.
Өзің мына сыйға берген өмірде
Ақ сүтіңді ақтап өту - арманым.
Барша ана, құтты болсын мерекеңіз
Әрқашанда ана сізбен берекеміз.
Ақтасақ ақ сүтіңді, асыл анам.
Сонда біз кісілікке теңесеміз.

Құрметті қонақтар, біздің бүгінгі шағын ғана мерекелік кешіміз өз мәресіне жетті. Шуақты күндерде кездескенше!

«Ана – гүл, ана – жыр, ана – өмір шуағы»

Біз ғана емес, қадір тұтқан бабалар
Аналардан туған небір даналар.
Ана деген тіршіліктің тірегі,
Армысыздар, қасиетті аналар!

Қош, келдіңіздер! Аяулы аналар, қызғалдақ қыздар, қадірлі ұстаздар! Көңілдеріңізге көктем шуағындай сезім мен нұр құйып, 8 – наурыз Халықаралық әйелдер мерекесі де келіп жетті. Осынау көркем мерекенің қай кезде де орны бөлек. Олай болатыны, аналарға ыстық сезім, алғыс пен құрмет ешқашан сәнбек емес. Олар - өмірдің гүлі, көңілдің жыры, әр отбасының алтын діңгегі. Мынау тынымсыз тіршілік пен кең дүниенің өзі тек аналар мен ажарлы таңмен бірге әрбір сәби жүрегі өзін деп соқса, бүгінгі «Ана – гүл, ана – жыр, ана – өмір шуағы» - атты ертеңгілігіміз сіздерге арналады. Енді балаларымыздың өнерін тамашалаңыздар.

Ән: «Анаға сәлем»

1. Бүгін наурыздың сегізі,
Сұлулықтың негізі.
Әдемі сөз –
Адамның анаға айтар лебізі.

2. Мәпелейсің мені анам,
Қолыңдағы құсындай.
Құлпыра өсіп дем алам.
Құшағыңда қысылмай.

3. Үмітіңдей көзіме
Көп қарайсың үңіліп.
Еркелеген сөзіме
Ертеңіңіз тұр күліп.

4. Жүре берсем қасыңда,
Әйбат, анам, ай анам.
«Ботам» деген даусыңнан
Мен мээ болып оянам.

5. Кір түсірмей жағама,
Шашымды да тарайсың.
Мектебіме барарда

Мейірлене қарайсың.

Аналар ақ тілекті, сөз көп дейін,
Жылытар жүрегінді көз көп дейін
Аналар ақ жаулықты бұл сіздерге
Қол соғып қарсы алайық «Қазақ биін».

6. Аналарды сүйеміз,
Сөзін ойға түйеміз.
Әжені де ардақтап,
Әдеппен бас иеміз.

7. Әлпештеген баласын,
Ана бақыт, ана күн.
Әркім сүйіп өзінің
Мақтан етер анасын.

8. Бізді өсіріп баптаған
Жақсы болсам шаттанған
Алтыным деп мақтаған
Айналайын ақ мамам.

9. Анам менің панам ғой
Содан қорған табам ғой
Асықпа анам ертең ақ
Отын болып жанам ғой.

10. Анам менің асыл жан
Құшағы нұр шашылған
Күн секілді күледі
Сипап ылғи басымнан.

Ән: «Домбыра сазы»

11. Ана біздің күніміз
Ананың біз гүліміз
Бізді ана қуантып
Ұзақ өмір сүріңіз.

12. Аман бол деп балдырған
Әділдікке баулыған
Жүрегімде баулыған
Тілегім де мархабат
Анамызға мың алғыс!

13. Ана өмірдің ұуанышы тірегі
Бала оның жұбанышы жүрегі
Ана алдында ел жауы да бас иген

Олар дайым тыныштықты тіледі.

Ән: «*Асыл ана*» орындайтын _____ және вальс биін қабыл алыңыздар.

14.Қайырымды, қасиетті.

Ең ардақты ақ әжем.

Әрбір сөзі өсиетті

Баға жетпес ақ әжем.

15.Жылылықтан жаралған

Құшағы оның таң мекен

Менің айдай анамнан

Асқан сұлу бар мекен.

16.Апатайым, анашым,

Ақылы мол данасың.

Қамқоры сен сәбидің

Гүлі де сен әр үйдің.

17.Айтсаң болды тіл алам

Әйбат мамам, ай мамам.

Сені көрсем қуанам,

Сен керексің қашанда.

18.Бар ана туған жердің гүлі дер ем,

Анажан, қайғың болса күңіренем.

Таусылмас тау туындай ақылың бар.

Сен барда менің әрбір күнім өлең.

19.Бөбегіңнің сыйлығын,

Қабыл алшы анашым

Ұзақ өмір жүз жасап

Ауырмашы анашым

Бәріміздің де анамыз бар, әжеміз, әпкеміз бар, қарындастарымыз бар. Жылына бір рет келетін осы аналар мейрамында аналарымызға қандай сыйлық жасасақ та жарасымды. Өйткені, бізді өмірге алып келген, бізге әлемнің жартығын сыйлаған - анамыз емес пе? Олай болса, әр оқушының өзі дайындаған аналарына сыйлықтары бар екен. Соны табыс етсін.

Аналар, қалқап бақыт аралында,

Лайым мұң қонбасын жанарыңа

Осымен кешімізді аяқтайық

Гүл бітсін бәріңіздің қадамыңа – дей отырып бүгінгі «Ана – гүл, ана – жыр, ана – өмір шуағы» атты кешімізді жабық деп жариялаймыз.

Ардақты аналар мейрамдарыңыз құтты болсын! Сау саламатта болыңыздар!

Ару қыздар байқауы

Байқаудың шарттары төмендегідей:

1. «Мен қазақтың қызымын» таныстыру

(қатысушылар өздерін осы сөзбен, өлеңмен, әнмен таныстырады)

2. «Қыз еркем – кестесімен көркем»

(Әр қыз өзінің қолынан келетін бір ісмерлік өнерін көрсетеді)

3. «Қызды тәрбиелеген – ұлтты тәрбиелейді»

(Қыз бала тәрбиесіне байланысты даналық сөздердің мағынасын ашу)

4. «Өнер»

(Өн айту, би билеу, күй тарту)

5. «Сұлулық сыры»

(Музыка ырғағымен сәндік киім және шаш үлгісін көрсету)

6. «Зерделінің ойы озық»

(Лездік сұрақтарға жауап беру)

Қатысушылар саны – 6 сайыскер

Жүргізуші:

Құрметті аналар, бойжеткен арулар, бүлдіршін қыздар! Сіздерді көктемнің ең алғашқы мерекесі 8 наурыз халықаралық әйелдер мерекесімен құттықтаймын! Қазақ қызы десе ашық, бірақ жүзінде ұяңдық бар, әдепті, инабатты жан елестейді. Бүгінде сол әдепті де әдемі, инабатты да мейірімді ару қыздарымыз сынға түскелі тұр. «Ару қыздар – 2024» байқауына қош келдіңіздер!

Уа, халайық, халайық,

Мұнда назар салайық.

Рұқсат болса бастайық!

Мың бұралған арулар аңдап басып,

Келеді міне ортаға толқып тасып

Аруларын сыйлаған, халқым менің,

Көңілді қошеметпен қарсы алайық!

(Арулар ортаға шығады)

Ал, халайық, аруларға тамсанайық,

Қыз қылықты дегенге ән салайық.

Атына заты сай аруларға

Тағы да бір қол соғып қарсы алайық.

Уа, арулар, арулар! Ешкімің жоқ алалар.

Ару болу үлкен сын, оны қазың бағалар. – деп әділ – қазылар алқасымен таныс болыңыздар

Жүргізуші:

Бойжеткен арулар келіп жетті танытуға,

Бойындағы бар дарынды дарытуға.

Қорықпастан сахнаға келіп жетті,

Әдеппен, ізетпенен танысуға.

Бұл сайыста үзеңгі қағыстырып,

Көрейік, ару қыздарды жарыстырып.

Бұл залда білетін бар, білмейтін бар,

Әрбір ару көрсін өзін таныстырып.

Байқаудың **I кезеңі «Мен қазақтың қызымын»**

Таныстыру бөлімі бойынша ару қыздарымыз өздерін осы сөзбен бастап, өлеңмен, әнмен таныстырады.

Әділ – қазылардан арулардың бағасын күтеміз

Өнері өрге жүзер, таңғалмаңыз!

Таланты талмай ұшар, таңғалмаңыз!

Таңғажайып әлемі – өнер аты,

Шарпып өтсін лебімен, таңғалмаңыз!

Аруларымыз көрермендерді қолөнерлерімен таңғалдыруға асығады.

Байқаудың **II кезеңі «Қыз еркем – кестесімен көркем»**

Бұл кезеңде Әр ару қыз өзінің қолынан келетін бір ісмерлік өнерін көрсетеді және қалай жасалғаны туралы әңгімелейді

Әділ – қазылардан арулардың бағасын күтеміз

Пір тұтқан адамдықты, адалдықты,

Көркімен таң қалдырған тамам жұртты.

Қыздардың қылығымен өмір қызық,

Қыздардың ғұмырымен заман құтты – дегендей байқаудың **III кезеңі «Қызды тәрбиелеген – ұлтты тәрбиелейді»** деп аталады.

Бұл кезеңде қыз бала тәрбиесіне байланысты даналық сөздердің мағынасын ашу бойынша аруларымыз сынға түседі

1. «Қыздың жиған жүгіндей»

Бұл теңеу қыз баланың ұқыптылығын, шеберлігін көрсетеді. Өздеріне тән нәзіктілігімен, сүйкімділігімен, сыртқы және ішкі сымбаттылығымен ерекше екендігін айтқан

2. «Қыз өссе – елдің көркі, гүл өссе – жердің көркі»

Біздің халқымызда «қыз» деген сөздің өзі әдеміліктің, жан-жақты сұлулықтың символы ретінде қолданылады. Қыз баланы гүлге теңеп, көрікті болатынын аңғартады. «Елдің көркі» деп қыз баланың айрықша әдептілігіне көңіл бөліп, олардың жүрегін жылылыққа бөлеп, жандарын жаманшылықтан аластап өсірген. Қыз баланың сүйкімділігінен, жанының нәзіктілігінен шыққан сөздер.

3. «Қызға қырық үйден тыйым»

Қыз бала тәрбиесіне ата-ана ғана емес, көрші-қолаң, туған-туыс, ауыл-аймақ болып сергектікпен қарайтын болған.

4. «Біреудің ала жібін аттама».

Қыз бала үшін өтірік айту, ұрлық істеу және қатыгездік, қулық-сұмдық деген жат қасиет екенін айтып, өтірік өрге бастырмайды, ешкімге қиянат жасама деп адалдыққа тәрбиелеп отырған. Тәрбиенің бұл түрінің әсері сол қыз баланың өмір жолын дұрыс таңдауына зор ықпалы болған.

5. «Шеше көрген тон пішер»

Халқымыз қыз бала тәрбиесіне ерекше мән берген. Қыз балаға 5 – 6 жасынан-ақ апа-жеңгелері, шешесі мен әжесі үй шаруасын жүргізуді (үй сыпыру, төсек жинау, ыдыс-аяқ жуу, ас пісіру, мал сауу), ою ойып, өрнек, кесте тоқуды үйрете бастаған. Қыз бала тәрбиесінде шешенің орнын ерекше бағалаған. Қыз баланың әр іске талапты да алғырлығынан, өнер-білімге бейім тұратын сергектігінен шыққан сөздер.

6. «Қыз жат жұртқа жаратылған»

Қыздарды тұрмыстық мүліктерді даярлауға: жүн түту, жіп иіру, шекпен тоқу, кесте тігу, құрақ құрау, оюлап киіз басу, кілем тоқу, арқан есі, көрпе көктеу, т.б. өнерлерін қыз балалар бөгде босағаға бармай тұрып-ақ үйреткен. Осындай еңбекке баулу нәтижесінде жанұя алдындағы жауапкершілік сезімдеріне бойларын үйретіп, психологиялық жағынан отау тігуге даярлай бастаған.

7. «Қызым – үйде, қылығы – түзде»

Халқымыздың тәрбиесінде қыздардың ерсі қылықтары мен әрекеттеріне үлкендер тыйым жасап отырған, сыпайылыққа, жарасымды мінез-құлыққа тәрбиелеген. Дәрекілікке, менменшілдікке, әдепсіздікке барудан сақтап отырған. Әділқазылардан арулардың бағасын күтеміз

Кедеймін деп қысылма,

Өнерің болса қолыңда

Өнерлінің ырысы

Жарқырап жатыр жолыңда.

Сайыста ән салайық, би билейік,

Өнермен өрге басып кідірмейік.

IV кезең «Өнер»

Бұл кезеңде арулардың өнері тамашаланады. (Ән айту, би билеу, күй тарту)

Әділ – қазылардан арулардың бағасын күтеміз

Адамның сыртқы түріне, киіміне қарап та қандай адам екендігін айыруға болады. Қазіргі талғамға, өзінің жас ерекшелігіне, эстетикалық талғамына сай жарасымды киінген, сыпайы да үлгілі

қылығымен, мәдениеттілігімен ерекшеленген қыздарды көргенде көңілің толады. «Жастықтың өзі жастығымен әдемі» деген бар емес пе? Жас қыздардың өздері-ақ қырдың қызыл гүліндей әдемі ғой. Табиғат берген көркі – жастығынан артық не бар?

Қыздарға әсемдік жарасады,
Ай көркі биіктерге таласады.
Болмаса сұлу қыз, ару әйел
Табынып еркіндікпен санасады –деп, аруларымыз сәндік киім үлгісін көрсетсе
Сұлу қыздар, ару қыздар
Шашты кеспей күтіп оны қараңдар.
Қыздың көркі шаш екенін түсініп,
Өріп қойып шаш үлгісін жасаңдар, – деп аруларымыз шаш үлгісін көрсетеді.
Олай болса «**Сұлулық сыры**» кезеңінде аруларымыз музыка ырғағымен сәндік киім және шаш үлгісін көрсету бойынша сынға түседі.
Әділ – қазылардан арулардың бағасын күтеміз
«Ә» дегенше соңғы сайысымызға да келіп жеттік. «**Зерделінің ойы озық**» – деп, аталатын бұл кезеңде. Әр аруға 10 сұрақтан қойылады. 1 минут ішінде 10 сұраққа жауап беруі тиіс. 1 дұрыс жауап 1 ұпаймен бағаланады.

VI «Зерделінің ойы озық»

(Лездік сұрақтарға жауап беру)

1-ші арудың сұрақтары.

1. Қозы Көрпештің серігі? (Баян Сұлу)
2. Ананың анасы сізге кім болады? (Нағашы әже)
3. Еттен жасалатын тағам? (Бесбармақ).
4. Қазақстанның Президенті кім? (Қасым-Жомарт Кемелұлы Тоқаев)
5. «Қазақстанның бұлбұл» әншісі атағына ие болған әнші анамыз? (Б. Төлегенова).
6. Абай Құнанбаевтың анасы? (Ұлжан)
7. Білім, оқу, жазуды үйретуші адам? (Ұстаз)
8. «Фариза, Фаризажан Фариза қыз» кімнің өлеңі (Мұқағали)
9. Қошақанның анасы? (қой)
10. Қыз бала туралы бір мақал айтыңыз.

2-ші арудың сұрақтары.

1. Төлегеннің серігі? (Жібек)
2. Ананың сіңлісі сізге кім болады? (Нағашы апа)
3. Сүттен жасалатын тағам? (Көже, айран, ірімшік, қаймақ, май)
4. Жерде не жоқ? (өлшеу)
5. Еліктің баласы қалай деп аталады? (Құралай)
6. Әйгілі күйші – анамыз? (Дина Нүрпейісова)
7. Науқас адамдарға көмек беруші, емдеуші адам? (Дәрігер)
8. Әнші Мадина ... (Ералиева)
9. Тай, құлынның анасы? (Бие)
10. Ана туралы бір мақал айтыңыз.

3-ші арудың сұрақтары.

1. Еңліктің серігі? (Кебек)
2. Ананың қызы сізге кім болады? (әпке)
3. Қамырдан жасалатын тағам? (Бауырсақ, нан)
4. «Ана тілі – арың бұл» кімнің өлеңі? (Қ. Мырза Әли)
5. Қазақстандық әйгілі биші анамыз? (Ш. Жиенқұлова)
6. Абай Құнанбаевтың әжесі? (Зере)
7. Ас пісіруші маман адам? (Аспаз)
8. Әнші Нағима... (Есқалиева)
9. Ботаның анасы? (түйе)
10. Бала туралы бір мақал айтыңыз

4-ші арудың сұрақтары.

1. Мойынға тағатын әшекей бұйым (алқа)
2. Апа сіңлінің балалары (бөле)
3. Қазақ әйелдерінің сәндік әшекей бұйымдары? (сырға, білезік, жүзік, сақина, шолпы, алқа, қапсырма, шашбау, бойтұмар, түйреуіш, белбеу)
4. Ою өрнектің бір түрін ата? (қошқар мүйіз, арқар, сыңар, өркеш, төрткұлақ, түйетабан, қос алқа, сыңар)
5. Аққуда не жоқ? (сүт)
6. Абай Құнанбаевтың анасы? (Ұлжан)
7. «Мен қазақпын» поэмасының авторы (Ж.Молдағалиев)
8. Әнші Тамара... (Асар)
9. Ешкінің төлі? (лақ)
10. Қыз туралы бір мақал айтыңыз.

5-ші арудың сұрақтары.

1. Сүттен жасалатын тағамдар (қымыз, шұбат, айран, қаймақ, май, сүзбе, көже, қойыртпақ, шалап, боза, іркіт, ірімшік, құрт, жент, малта)
2. Киелі құс (аққу)
3. Тігінші құралы (ине)
4. «Үш бақытым» өлеңінің авторы кім? (Мұқағали)
5. Қазақтың діни мейрамы (құрбан айт, ораза айт)
6. Тіршілік иелерінің моторы (жүрек)
7. Көздің суы (жас)
8. Ақ сүт берген аналардың анасы (әже)
9. Қобыландының жары (Құртқа)
10. Ең зор байлық (денсаулық)

6-шы арудың сұрақтары.

1. Ас атасы (нан)
 2. Анаңның бауырлары (нағашы)
 3. 10 тамыз – елімізде қандай мереке? («Абай күні»)
 4. Жиреншенің әйелі (Қарашаш)
 5. «Төрт ана» өлеңінің авторы кім? (М.Шаханов)
 6. Киіз үй жиһазын ата (кебеже, абдыра, кереует, жастағыш, жүк аяқ, тұс киіз, кілем)
 7. Жарға тұтылатын зат (кілем)
 8. Жылқыда не жоқ (өт).
 9. Әнші Роза ... (Рымбаева)
 10. Тар қонышты, өкшесіз жеңіл аяқ киім (мәсі)
- 6-шы кезең бойынша аруларымыздың ұпайлары.

Енді әділқазы алқаларынан барлық ұпай сандарын санап, жеңімпаздарды анықтауларын сұраймыз. Ұпай сандары әзір болғанша кезекті әнге берелік.
«Қыздар – ай» әні. Орындайтын _____

Қорытынды сөз әділқазы алқаларына беріледі, марапаттау рәсімі.

VII Қорытынды:

Қыз баланы ізетті, инабатты асыл жан етіп, ісіне көркі сай тәрбиелеу, қыз сыйлау халқымыздың қанына сіңген қасиет, олардың айналадағы адамдармен қарым – қатынас жасай білуіне көңіл бөле отырып, оларға нәзіктік пен сүйкімділік қасиеттерін бере білген.

«Қыз емес қыздың аты қызыл алтын,

Көрінер толған айдай жүзі жарқын,

Үлкеннің алдын орап сөз сөйлемес,

Халқының сақтай білген ізгі салтын» – дегендей, қыздарымыз апаларының өнегелі істерін өз бойларына дарытып өссе екен дейміз. Қыздарымыз ата-бабаларымыздың ықылым заманнан келе

жатқан салт-дәстүрін, әдет-ғұрып сөндірмей жалғастыратын өнерлі де ибалы боп өссе дейміз. Осымен байқауымыз өз мәресіне жетті.

Ару қыздарымызға рахмет айтамыз. Мерекелеріңіз құтты болсын!

Праздничная программа к Международному женскому дню.

Цель: воспитывать уважительное, бережное отношение к женщинам, создать положительный эмоциональный настрой, привлекать к чтению поэтических произведений.

Материалы: бумага, корзины (ведра), маленькие мячи, лоскутки, нитки.

Ход:

Ведущий: Здравствуйте дорогие гости, участники праздника. Наша встреча происходит в канун замечательного светлого праздника - Международного женского дня, поэтому мы посвятили ее всем присутствующим дамам, юным годами и душой.

Выступления чтецов:

Первый

В марте есть такой денек,
С цифрой точно кренделек
Кто из вас ребята знает,
Цифра что обозначает?

Второй

В женский день – восьмого марта
Начинается весна,
Женский праздник отмечает
Наша славная страна.

Третий

Весна шагает по дворам
В лучах тепла и света.
Сегодня праздник наших мам
И нам приятно это.

Четвертый

Дорогие наши мамы,
Вас роднее сердцу нет,
Шлем вам в день восьмого марта
Самый теплый наш привет. (Б. Заходер)

Ведущий: Конечно же, мы поздравляем и самых старших женщин в доме – бабушек, поздравляем и девочек.

Конкурс «Давайте познакомимся поближе»

Две команды соревнуются, представляя своих женщин строками песен об именах. Побеждает та команда, в которой участники вспомнили больше песен.

Сценка «Моя мама лучше всех».

Заранее подготовленные дети показывают инсценировку рассказа Л.Н. Толстого «Моя мама лучше всех».

Конкурс «Доброе слово»

Команды по очереди говорят комплименты (добрые слова) мамам и всем присутствующим дамам. Побеждает команда, где дано больше ответов.

Конкурс «Настоящая женщина»

Ведущий: Французы говорят: настоящая женщина из ничего может сделать салат, шляпку и скандал. Скандалить мы не будем, а вот сделать салат и шляпку, предлагаем.

Делая «Салат», участницы (мамы и бабушки) вытаскивают из мешочка карточку с названием продукта, который им предстоит показать пантомимой, а дети из их команды должны его отгадать.

Большее количество правильных ответов приносит победу команде.

Для конкурса «Шляпка» предлагаем мамам, бабушкам вспомнить, как складываются головные уборы из бумаги.

Оценивается количество шляп от команды.

Время изготовления ограничено.

Конкурс «Мамы увлечения»

Ведущий: У наших мам много увлечений. Есть те мамы, кто занимается спортом, есть ценительницы музыки, литературы, рукодельницы. Я думаю, что и вас они пытаются привлечь. Давайте отправимся в мир увлечений наших мам.

«Спортивный этап».

Участники команд кидают мячи в корзины.

Оцениваем количество попаданий.

«Музыкальный этап».

Предлагаем отгадать музыкальный инструмент по звуку.

Оцениваем правильность ответов.

«Литературный этап».

Предлагаем вспомнить литературные произведения, где упоминаются мамы.

Оцениваем количество правильных ответов.

«Рукодельницы».

За пять минут конкурсантки мастерят игрушку из лоскутков и ниток.

Пока подсчитывается общее количество правильных ответов, поделок, попаданий, предоставляем возможность детям прочесть выученные заранее поздравительные стихи.

По окончании выступления чтецов озвучиваем итоги, награждаем участников, победителей.

8 наурыз – Халықаралық әйелдер күні мерекесіне арналған іс-шаралар атауы.

- ✓ Мерекелік бағдарламалар «Ана бақыты – бала бақыты», «Ардақты ана, аяулы ана қымбаттым»
- ✓ Мерекелік концерт «Сыйынар ем ана деген тәңірге»
- ✓ Акция - «Жұлдыздар құттықтайды»
- ✓ Кітап көрмесі «Ана деген тіршіліктің тірегі».
- ✓ Кітап көрмесі «Ана – мәңгілік шуақ төккен ғасырларға!»Са
- ✓ Сурет көрмесі «Өмір сыйлаған Ана»
- ✓ Әдеби-музыкалық вернисаж «Ана туралы аңыздар»
- ✓ Әдебиеттермен мерзімді басылымдар жинағына библиографиялық шолу «Қыз – әдебімен көрікті».
- ✓ Сайыс «Коктемдегі гүл шоқтары»
- ✓ Мерекелік кеш «Арулар – асыл жандар»
- ✓ Балалар шығармашылығының көрмесі «Әлемді шаттық пен сұлулыққа толтырған.... »
- ✓ Тарихи-танымдық шара «Әже өнегесі»
- ✓ Кездесу « Қызды тәрбилеу – ұлтты тәрбиелеу»
- ✓ Мерекелік концерт «Жан жылуын, Ана сенен табар ем»
- ✓ Кездесу кеші «Нәзік жүректер нақышы»
- ✓ «Нәзік жүректер нақышы» «Аяулы шебер аналар»
- ✓ Кітап көрмесі «Аналарды ардақтау – асыл дәстүр»
- ✓ Жас аналар арасында мерекелік сайыс «Салт-дәстүрім-салтанатым»
- ✓ Әдеби кеш «Әйел әлемнің шуағы»
- ✓ Әдеби музыкалық кеш «Ананың ыстық алақаны»
- ✓ Сайыс "Қыз еркем - анасымен көркем"
- ✓ Фотогалерея "Ана – бірінші сөз, әр тағдырдағы басты сөз"

Заголовки выставок, мероприятий по теме 8 Марта:

- ✓ Весенний день календаря: «День, пахнущий мимозой»
- ✓ Вечер-вернисаж «Весна в природе и в душе»
- ✓ Арт-салон «Прекрасные в прекрасном» - образ женщины в искусстве
- ✓ Литературно-художественный вечер «Я одержим твоею красотой...» -образ женщины в творчестве художников всех стран и народов
- ✓ Праздничный вечер «Моя единственная и неповторимая...»
- ✓ Литературно-музыкальный вечер «Только с этого дня начинается в мире весна!»

- ✓ Видео-гостиная «Весенний серпантин»
- ✓ Вечер-посвящение «Драгоценная моя женщина...»
- ✓ Литературно-музыкальный час «Весны чарующая сила...»
- ✓ Праздник «8 Марта – День Любви, Красоты, Рыцарства»
- ✓ Музыкально-поэтический этюд «Я верю, что все женщины прекрасны...»
- ✓ Утренник "И это время называется весна..."
- ✓ Музыкально-поэтический вечер «Вы прекрасны, женщины!»
- ✓ Фотовыставка «Весна. Девчонки. Позитив»
- ✓ Выставка-вернисаж «Образ пленительный, образ прекрасный»
- ✓ Книжная выставка, обзор «Мама, мамочка ты одна такая - любимая и родная»
- ✓ Выставка-просмотр, обзор «Светлый праздник - мамин день»
- ✓ Литературный праздник «В марте есть такой денек»
- ✓ Игра – шоу «Мы кому букет подарим?»
- ✓ Конкурсная программа «Для девчонок озорных, милых, добрых, дорогих!»
- ✓ Интеллектуально-развлекательная программа «Ох, уж это 8 марта»
- ✓ Беседа «Поговорим о наших мамах»
- ✓ Конкурсная программа «Мисс Весна»
- ✓ Поэтический вечер «Мы славим женщину...»
- ✓ Развлекательная программа «А март - это песня! А март - это сказка!»
- ✓ Беседа о женских именах и их значениях «О, сколько же открытий чудных нам имя женское сулит...»
- ✓ Литературно-музыкальная композиция «Все на земле от материнских рук, мы перед матерью в вечном долгу»
- ✓ Историческая композиция «Галерея знаменитых казахстанок»
- ✓ Книжная выставка, обзор «Женский силуэт на фоне истории»
- ✓ Конкурс стихов «Весны очарование»
- ✓ Конкурс информационно-поздравительных плакатов «Букет для любимой»

Звания присуждаемые на конкурсах среди женщин:

- ✓ Мисс «Вдохновение»
- ✓ Мисс «Искрящиеся глазки»
- ✓ Мисс «Обаяние»
- ✓ Мисс «Умница»
- ✓ Мисс «Улыбка»
- ✓ Мисс «Эмоциональность»
- ✓ Мисс «Грация»
- ✓ Мисс «Очарование»
- ✓ Мисс «Золушка»
- ✓ Мисс «Популярность»
- ✓ Мисс «Артистичность»
- ✓ Мисс «Находчивость»

8 наурыз туралы қызықты деректерді.

Бұл мереке теңдік үшін күрескен жұмысшы әйелдердің арқасында дүниеге келген. «Халықаралық әйелдер күні» идеясы Клара Цеткинге тиесілі. ХХ ғасырдың басында Клара өзінің құрбысы Роза Люксембургпен бірге өзге қыз-келіншектерді алаңға шеруге шығуға шақырған. Олардың бар көздегені – әйелдер проблемасына көптің назарын аударту еді.

Арулар мерекесі Ежелгі Римде де атап өтілген. Бұл күні римдіктер өз жұбайларына сыйлық жасап, тіпті күндерге де демалыс берілген екен. «Құлға да бір күн демалыс» деген осы!

1912 жылы әйелдер қауымы өз мерекесін 12 мамырда тойлаған. Нәзік жанды арулар меншікті мейрамын тек 1914 жылдан бастап 8 наурызда атап өтуге көшіпті.

Кеңестік кезеңде 8 наурыздың басты гүлі мимоза саналды. Бірақ, шын мәнінде Әйелдер күні десе, бірден есімізге мимоза емес, күміс түстес қараған түседі. Қараған мимоза тұқымдас өсімдіктердің қатарына жататындықтан, жұрт та гүл мәселесінде жаңылысып қалғанға ұқсайды.

1914 жылдың 8 наурызында Кеңес одағында «Жұмысшы» журналының алғашқы нөмірі жарық көрді. Ал, 1950 жылы әйелдер күнінде КСРО атом бомбасының бар екенін айтып, жарияға жар салды. Ең қызығы, «Жұмысшы» журналы әлі күнге дейін бар.

1910 жылдың 8 наурызында француз ұшқышы Элиз де Ларош әлемдегі аэроплан басқаратын тұңғыш әйел-ұшқыш атанды. Бұл атақтың ұшқышқа дәл сол күні берілуі жай ғана кездейсоқтық болды. Өйткені, ол кезде әйелдер мерекесі тойланбайтын еді.

Бүгінде 8 наурыз әлемнің көптеген елдерінде тойланады. Олар: Армения, Әзербайжан, Ауғанстан, Беларусь, Буркина-Фасо, Вьетнам, Гвинея-Бисау, Грузия, Замбия, Қазақстан, Камбоджа, Қырғызстан, Кирибати, Қытай, Коста-Рика, Куба, Лаос, Мадагаскар, Молдова, Моңғолия, Непал, Ресей, Сербия, Тәжікстан, Түркменстан, Уганда, Өзбекстан, Украина, Хорватия, Черногория, Эритрея, Латвия

Мадагаскарда 8 наурыз күні тек қыз-келіншектер ғана демалады, ер азаматтар жұмыс істейді. Ал, Қытайда бұл күн мереке болғанымен, жұмыс күні саналады. КСРО-да «Халықаралық әйелдер күнінде» демалу үрдісі 1966 жылдан бастау алған. Оның алдында қыз-келіншектер мейрам кезінде де жұмыс істеген екен. Бір қызығы, 8 наурыз Сирияда – Революция күні, Замбияда – Жастар күні, Малайзияда – сұлтан күні, Либерияда – құрбандарды еске алу күні болып саналады.

Назарыңызға ана туралы өлеңдерді ұсынамыз

Ана

Жүмекен Нәжімеденов

Бесікте – Ана, бесікте – бөбек:

Бірі тербеледі, бірі тербетеді.

Бал-бөбек былдыр, өсіп те келеді,

Анаға жалғыз, сол жетеді.

Ана, Ана, қайран, ана!

Тербейді Ана әлемдегі күлкіні,

Нұр себеді аналардың кірпігі өліге де ояуға,

Ана дайын біреу үшін жылауға, біреу үшін аяуға.

Тербейді Ана қуанышты, бақытты, тербейді

Ана – тебіренеді жаны шын.

Тербейді Ана уақытты;

Барлық әлем – бір-ақ бесік Ана үшін.

Тербейді Ана бөбегін,

Сол арқылы тербетеді өз елін,

Құмын, тауын, өзенін.

Тербейді Ана көлеңкені, шуақты –

Планетаның алақаны сияқты...

Ана

Төлеген Айбергенов

Арманыңды ақтармын ба жүрегімде тербесем?
Айға сіңілі, қарындассың қасиетті Жерге сен.
Мен өзінді теңдесі жоқ құдірет деп түсінем,
Сендік қуат мың есе артық Жердің тарту күшінен.
Сұлу әлем, әлем сұлу сен жаратқан адаммен,
Көк жолының қарсылығын қағып тастап барам мен.
Сендік қуат болар, бәлкім, басын иді көк маған,
Әркез сенен туғанымды есіме алсам, тоқтаман.
Ал ұмытсам, ұмыт болып қаларымды білемін,
Ұмыт қалмау үшін менің шарқ ұрады жүрегім.
Шат жүріп-ақ қас қаққанша боламын мен шерменде,
Жетім емес кей ананың жетімдігін көргенде,
Көз алдымда жас дөңгелеп булығам да ызадан,
Маған тіпті сөз келмейтін ұяттардан қызарам.
Бұл дүниеге онсыз-дағы кеткен жоқ па көп есең,
О, аналар, кей пасықты жаратасың неге сен?!
Тасбауырлар дүниеге келсін де, тез кетсін де,
Әлде өзгелер ондайлардан жиіркенсін дейсің бе?
Қай кеудені жылытады лапылдаған отпенен,
Өз кеудесін жылытуға құдіреті жетпеген.
Анаң саған керек болса, балаңа да сен керек,
Кезекпенен ауысатын ғұмыр ғой бұл дөңгелек.
Ана керек, о, адамдар, ана керек адамға,
Анасыздар аң сияқты күн кешіп жүр ғаламда.
Пікірімді ұнатпаған таптық та дер дананы,
Даналықтың қажеті жоқ сыйлау үшін ананы!

Қадыр Мырза Әли

Бәрі де, Ана,
Бір өзіңнен басталды.
Сен деп жаздым алғаш өлең дастанды.
Қуандым ба,
Өзің бар деп қуандым.
Жыладым ба,
Өзің жоқ деп жас тамды.
Бәрі де, Ана,
Бір өзіңнен басталды.
Жанарыңнан көрдім алғаш аспанды.
Еркелесем, бір өзіңе еркелеп,
Жасқандым ба,
Тек өзіңнен жасқандым.
Алғашқы дәм, ол да сендік сүт еді,
Ақ сүт берген қашанда үміт күтеді,
Отанымның өзі сенен басталып.

Жауларыма жеткен жерден бітеді.

Мұқағали Мақатаев

Шеше,
Сен бақыттысың,
Жыламағын!
Жай түсіп жатқанда да құламадың.
Тәңіріңнен мен едім ғой сұрағаның
Сондықтан жыламағын, жыламағын!
Бармын ғой
Тірімін ғой,
Қасындамын.
Өлмеймін, мен өзіндей асылданмын.
Таусылып, өз-өзіңнен шашылмағын,
Байырғы берекеңді қашырмағын.
Мен сенің қанықпын ғой көз жасыңа
Өзім кепіл тот басып, тозбасыма.
Екі жыр жазсам саған бірін арнап
«Шеше» деп жаздым ылғи сөз басына.
(Тәңірім кеше көрсін кесірімді)
Аспанға жазсам сенің есіміңді!!!
Шеше,
Сен бақыттысың, тербете бер
Құба талдан иілген бесігімді...

Ана

Тұманбай Молдағалиев

Құлайын деп бара жатам құлдырап,
Көңілім жүдеп, көзім алды бұлдырап,
Сол кезде бір ән естимін жақыннан,
Аққан бұлақ секілденген сылдырап.
Есім жиып, өз бойымды тік ұстап,
Тіршіліктің әуенімен тыныстап,
Сергимін де, сезім гүлін құлпыртам,
Кел дегендей болады бір күміс бақ...
Сөндім-ау деп, өлдім-ау деп ышқынып,
Қалған кезде бойымдағы күш бұғып,
Сөнбейсің деп дауыстайды анашым,
Мен орнымнан жығыламын үш тұрып.
Ойнап шығам содан кейін құрақтай,
Жарқылдаймын жүрегімді жылатпай,
Мүмкін, мүмкін ана махаббаты шығар бұл,
Мені сүйеп келе жатқан құлатпай.

Апама

Мұрат Шаймаран

Әр күніңе таң болып күле кірем,

Гүлің болам, бағыңа мың егілем.
Саған алқа сыйлар ем, қалтам тесік,
Мөп-мөлдір ғып мойныңа жүрек ілем.
Тыныштығын жанымның түнге ұрлатып,
Жыр жазамын, бұл – азап, бұл бір бақыт!
Қиялымның шетінен қиып алып,
Сырға тағып беремін сыңғырлатып.
Олқы соғар бір саған бұ да, сірә,
(Сыйлық күтпес ұлынан кім асыға).
Жүзіндегі жылдардың дағын анау,
Жуып берем ойымның тұмасына.
Шырқасам деп халқымның аяулы әнін,
Сағат сайын, сәт сайын ояу жаным.
Самайыңның ағына берем жағып,
Қара түннің түп-тұнық бояуларын.
Сырқатыңның жараса бір еміне,
Сөзім менің, басқаша тілегім не.
Нұры тайған көзіңе сәуле беріп,
Мақтанышпен қаратам жыр еліне.
Одан өзге қолдан жоқ түк келері,
(Байтағынан байлықтың күтпе мені!)
Қазірше мен ел кезген диуанамын,
Адастырған өлеңнің нүктелері...
Тарқамаған бойынан далам шері,
Жұмақ күнге жетелеп барам соны!
Қартайсам да, қайрыла, бір еркелеп,
Алу үшін, жан Апа, табам сені!

8 Наурыз мерекесіне арналған әндер

<https://www.youtube.com/watch?v=8fgDcTv-vXU&t=31s> - БҮТАНАТ – Анажан

<https://www.youtube.com/watch?v=0mkBHeVQa1c> - Sadraddin – Ана

<https://www.youtube.com/watch?v=4RzSrCOelPg> – Әже,әжетайым (караоке)

<https://www.youtube.com/watch?v=c0CQeSCniHM> – Ана (караоке)

https://www.youtube.com/watch?v=z_6bSGgkyL4 – Қыздар-ай (караоке)

<https://www.youtube.com/watch?v=NhuZFrTxb5Q> - Әдемі ана

<https://www.youtube.com/watch?v=7rSvZWwOcTM> – Асыл ана (Сакен Майгазиев)

<https://www.youtube.com/watch?v=i8ZyxhIx4o8> – Ана. (Қазыбек Құрайыш)

<https://www.youtube.com/watch?v=J5FiWHqdBhM&t=4s> – Әжетайым (караоке)